

**KOMISSIO ASETUS (EY) N:o 1145/2003,
annettu 27 päivänä kesäkuuta 2003,
asetuksen (EY) N:o 1685/2000 muuttamisesta rakennerahastojen yhteisrahoituksen tukikelpoi-
suussääntöjen osalta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1447/2001 ⁽²⁾, ja erityisesti sen 30 artiklan 3 kohdan ja 53 artiklan 2 kohdan,

on kuullut perustamissopimuksen 147 artiklassa tarkoitettua komiteaa, maatalouden rakenteiden ja maaseudun kehittämisen komiteaa sekä kalatalouden rakenteiden pysyvää hallintokomiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista yhteisrahoitettujen toimien tukikelpoisuuden osalta 28 päivänä heinäkuuta 2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1685/2000 ⁽³⁾ liitteessä vahvistettiin yhteiset tukikelpoisuussäännöt. Mainittu asetus tuli voimaan 5 päivänä elokuuta 2000.
- (2) Kokemus on kuitenkin osoittanut, että tukikelpoisuussääntöjä on tarpeen muuttaa lukuisia kertoja.
- (3) Erityisesti on asianmukaista hyväksyä tukikelpoisiksi menoiksi valtioiden välisiin tilitahtumiin liittyvät maksut Peace II -ohjelman ja yhteisöaloitteiden mukaisen tuen yhteydessä edellyttäen. Että niistä on vähennetty ennakkomaksuista saadut korot.
- (4) Olisi myös selvennettävä, että riskipääoma-, laina- ja takuurahastoihin suoritettut maksut ovat tosiasiallisesti suoritettuja maksuja.
- (5) On tarpeen selventää, että arvonnäköveron tukikelpoisuus rakennerahastoista ei riipu siitä onko lopullinen edunsaaja julkinen tai yksityinen.
- (6) Olisi täsmennettävä, että maaseudun kehittämisen osalta olisi sovellettava sääntöä menojen todentamista maksukuiteilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta

maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 26 päivänä helmikuuta 2002 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 445/2002 ⁽⁴⁾, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 963/2003 ⁽⁵⁾, vahvistettujen erityissääntöjen soveltamista määrittäessä tiettyjä metsänhoitoinvestointeja koskevia yksikkökustannuksia.

- (7) Selkeyden ja tarkoituksenmukaisuuden vuoksi olisi korvattava kokonaan asetuksen (EY) N:o 1685/2000 liite.
- (8) Riskipääoma-, laina- ja takuurahastoihin suoritettuihin maksuihin ja arvonnäköveron tukikelpoisuuteen liittyvien säännösten tulkinnassa on ollut vaikeuksia.
- (9) Ottaen huomioon yhdenvertaisen kohtelun periaate ja valtioiden välisten rahoituskulujen huomioon ottamisen tavoitteen saavuttamiseksi tämän asetuksen asiaa koskevia säännöksiä olisi sovellettava taannehtivasti.
- (10) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat alueellista kehitystä ja uudistamista käsittelevän neuvoa-antavan komitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (EY) N:o 1685/2000 liite tämän asetuksen liitteellä.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sovelletaan 5 päivästä elokuuta 2000 seuraavia liitteen kohtia.

- a) säännössä 1 olevia 1.2, 1.3, 2.1, 2.2 ja 2.3 kohtaa;
- b) säännössä 3 olevaa 1 kohtaa;
- c) säännössä 7 olevia 1—5 kohtaa.

⁽¹⁾ EYVL L 161, 26.6.1999, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 198, 21.7.2001, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 193, 29.7.2000, s. 39.

⁽⁴⁾ EYVL L 74, 15.3.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 138, 5.6.2003, s. 32.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 27 päivänä kesäkuuta 2003.

Komission puolesta

Michel BARNIER

Komission jäsen

LIITE

"LIITE

TUKIKELPOISUUSÄÄNNÖT

Sääntö 1: Tosiasiallisesti suoritettut maksut

1. LOPULLISTEN EDUNSAAJIEN MAKSUT

- 1.1 Asetuksen (EY) N:o 1260/1999, jäljempänä 'yleisasetus', 32 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen lopullisten edunsaajien suorittamien maksujen on oltava rahansiirtoja lukuun ottamatta 1.5 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia.
- 1.2 Perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisten tukijärjestelmien ja jäsenvaltioiden nimeämien elinten myöntämän tuen osalta 'lopullisten edunsaajien suorittamilla maksuilla' tarkoitetaan tuen myöntävien elinten tuen loppukäyttäjille, jotka määritellään tässä säännössä yksittäisen toimen toteuttaviksi julkisiksi tai yksityisiksi elimiksi, maksamaa tukea. Lopullisten edunsaajien suorittamien maksujen on oltava perusteltuja tuen ehtojen ja tavoitteiden kannalta.
- 1.3 Riskipääoma-, laina- ja takuurahastoihin (mukaan lukien riskipääomaosakkuusrahastot) suoritettuja maksuja käsitellään yleisasetuksen 32 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuina 'tosiasiallisesti suoritettuina maksuina', jos nämä rahastot täyttävät vastaavasti säännöissä 8 ja 9 vahvistetut vaatimukset.
- 1.4 Muissa kuin 1.2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa 'lopullisten edunsaajien suorittamilla maksuilla' tarkoitetaan maksuja, joita suorittavat sellaiset yleisasetuksen 18 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti ohjelma-asiakirjan täydennyksessä määritellyt elimet taikka julkiset tai yksityiset yritykset, jotka vastaavat kyseisestä toimesta.
- 1.5 Poistoja, luontoissuorituksia ja yleiskustannuksia voidaan 1.6, 1.7 ja 1.8 kohdassa vahvistetuilla edellytyksillä myös pitää 1.1 kohdassa tarkoitettujen maksujen osina. Rakennerahastoista yhteisrahoituksen osuus toimen kustannuksista ei saa kuitenkaan ylittää tukikelpoista kokonaismäärää toimen päättyessä, luontoissuoritukset pois lukien.
- 1.6 Kiinteistön tai käyttöomaisuuden poistot, jotka liittyvät välittömästi toimen tavoitteisiin, ovat tukikelpoisia menoja edellyttäen, että
 - a) kansallista tukea tai yhteisön tukea ei ole käytetty kyseisen kiinteistön tai käyttöomaisuuden hankkimiseen,
 - b) poistot on laskettu asiaa koskevien kirjanpitosääntöjen mukaisesti, ja
 - c) poistot koskevat ainoastaan aikaa, jona tointa on yhteisrahoitettu.
- 1.7 Luontoissuoritukset ovat tukikelpoisia menoja edellyttäen, että
 - a) ne muodostuvat maan tai kiinteistön, käyttöomaisuuden tai raaka-aineiden hankinnasta, tutkimus- tai ammatti-toiminnasta taikka palkattomasta vapaaehtoistyöstä,
 - b) ne eivät liity säännöissä 8, 9 ja 10 tarkoitettuihin uusiin rahoitusjärjestelyihin,
 - c) niiden arvo voidaan riippumattomasti todeta ja tarkastaa,
 - d) maan tai kiinteistön arvon määrittelee riippumaton ja pätevä arvioija tai asianmukaisesti valtuutettu viranomainen,
 - e) palkattoman vapaaehtoistyön arvo määritellään käytetyn ajan ja tehdystä työstä yleisesti maksettavan tunti- tai päiväpalkan mukaan, ja
 - f) sääntöjen 4, 5 ja 6 määräyksiä noudatetaan, jos niitä voidaan soveltaa.
- 1.8 Yleiskustannukset ovat tukikelpoisia menoja, jos ne perustuvat rakennerahastoista yhteisrahoitetun toimen todellisiin kustannuksiin ja ne kohdennetaan toimeen perustellulla oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla.
- 1.9 Edellä 1.5 — 1.8 kohdan määräyksiä sovelletaan 1.2 kohdassa tarkoitettuihin tuen loppukäyttäjiiin perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisten tukijärjestelmien ja jäsenvaltioiden nimeämien elinten myöntämän tuen osalta.
- 1.10 Jäsenvaltiot voivat soveltaa tiukempia kansallisia sääntöjä 1.6, 1.7 ja 1.8 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten menojen määrittämiseksi.

2. MENOJEN OSOITTAMINEN

- 2.1 Välimaksuina ja loppumaksuina ilmoitettavista lopullisten edunsaajien suorittamien maksujen tueksi on pääsääntöisesti esitettävä maksukuitit. Jos tämä ei ole mahdollista, maksujen tueksi on esitettävä kirjanpitoasiakirjat, joilla on vastaava todistusarvo.
- 2.2 Maaseudun kehittämisen alalla sovelletaan 2.1 kohtaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksessa (EY) N:o 445/2002 vahvistettujen erityissääntöjen soveltamista määritettäessä tiettyjä metsänhoitoinvestointeja koskevia yksikkökustannuksia.
- 2.3 Lisäksi jos toimet toteutetaan julkisina hankintoina, välimaksuina ja loppumaksuina ilmoitettavista lopullisten edunsaajien suorittamien maksujen tueksi on esitettävä allekirjoitettujen sopimusten määräysten mukaisesti annetut maksukuitit. Kaikissa muissa tapauksissa, mukaan lukien julkiset tuet, lopullisten edunsaajien on perusteltava suorittamansa maksut, jotka ilmoitetaan välimaksuina ja loppumaksuina, 1.2 kohdassa määritellyillä tuen loppukäyttäjien tosiasiallisesti suorittamilla maksuilla (mukaan lukien 1.5 kohdassa tarkoitetut menot).

3. ALIHANKINTA

- 3.1 Rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen soveltamista seuraavat alihankintasopimuksiin liittyvät menot eivät ole tukikelpoisia yhteisrahoitukseen rakennerahastoista:
- a) alihankinnat, jotka lisäävät toimen toteuttamiskustannuksia tuomatta sille vastaavaa lisäarvoa;
 - b) välittäjien tai konsulttien kanssa tehtävät alihankintasopimukset, joissa korvaus on määritelty prosenttiosuutena toimen kokonaiskustannuksista, jollei lopullinen edunsaaja pysty perustelevaan maksua suoritettua työtä tai palvelun tosiasiallisella arvolla.
- 3.2 Alihankkijoiden on sitouduttava toimittamaan tilintarkastus- ja tarkastuselimille kaikki tarvittavat tiedot alihankintatoiminnasta kaikkien alihankintasopimusten osalta.

Sääntö 2: Tulojen käsittely kirjanpidossa

1. Tässä säännössä 'tuloilla' tarkoitetaan tuloja, jotka on saatu toimen yhteisrahoituksen aikana tai jäsenvaltion niin määrätessä tuen päättymiseen asti jatkuvan pidemmän ajanjakson aikana myynnistä, vuokraamisesta, palveluista, maksuista tai muista vastaavista tuloista lukuun ottamatta:
- a) tuloja, jotka on saatu rakennerahastoista yhteisrahoitettujen investointien taloudellisen elinkaaren aikana ja joita koskevat yleisasetuksen 29 artiklan 4 kohdan erityissäännökset;
 - b) säännöissä 8, 9 ja 10 tarkoitettuihin uusiin rahoitusjärjestelyihin liittyvistä toimenpiteistä saatuja tuloja;
 - c) sellaista yksityisen sektorin osuutta toimien yhteisrahoittamisessa, joka näkyy kyseisen tukitoimen rahoitustaulukoissa julkisen rahoituksen rinnalla.
2. Edellä 1 kohdan mukaiset tulot ovat sellaisia, jotka pienentävät toimeen tarvittavaa rakennerahastojen yhteisrahoitusta. Ennen rakennerahastojen osuuden laskemista ja viimeistään tuen päättyessä nämä tulot vähennetään toimen tukikelpoisista menoista kokonaisuudessaan tai kokonaismenoihin suhteutettuina sen mukaan, onko tulot saatu yhteisrahoitetusta toimesta kokonaan vai osittain.

Sääntö 3: Rahoituskulut, muut maksut ja oikeudelliset kulut

1. RAHOITUSMAKSUT

Korkokulut (muut kuin hyväksytyt valtiontukijärjestelyn yhteydessä yrityksille myönnettyt lainojen korkotuet), rahoitukseen liittyviin tapahtumiin liittyvät maksut, valuutanvaihtopalkkiot ja kurssitappiot sekä muut puhtaasti rahoitukseen liittyvät kulut eivät ole rakennerahastojen yhteisrahoituksen osalta tukikelpoisia. Valtioiden välisiin tilitapahtumiin liittyvät maksut Peace II -ohjelman ja yhteisöaloitteiden (Interreg III, Leader+, Equal ja Urban II) mukaisen tuen yhteydessä ovat kuitenkin tukikelpoisia rakennerahastojen yhteisrahoituksesta ennakosta saatujen korkojen vähentämisen jälkeen. Lisäksi yleiskattavan tuen osalta nimetyn välittäjän ennen tuen loppumaksua maksamat korkokulut ovat tukikelpoisia ennakosta saatujen korkojen vähentämisen jälkeen.

2. PANKKIKULUT

Kun yhteisrahoituksen myöntäminen rakennerahastoista edellyttää yhden tai useamman erillisen pankkitilin avaamista, tilin avaamisesta ja hoitamisesta aiheutuvat maksut ovat tukikelpoisia.

3. OIKEUDELLISTEN NEUVONANTAJIEN, NOTAARIEN, TEKNISTEN JA TALOUDELLISTEN ASiantuntijoiden, tilinpitäjien ja -tarkastajien palkkiot

Nämä menot ovat tukikelpoisia, jos ne liittyvät välittömästi toimeen ja ovat välttämättömiä sen valmisteleminen tai toteuttamiseksi. Tilinpitäjien ja -tarkastajien palkkiot ovat tukikelpoisia, jos hallintoviranomainen on niitä edellyttänyt.

4. KULUT PANKIN TAI MUUN RAHOITUSLAITOKSEN ANTAMISTA TAKUISTA

Nämä menot ovat tukikelpoisia siinä määrin kuin kansallinen tai yhteisön lainsäädäntö taikka komission tukipäätös edellyttää takuita.

5. SAKOT, MUUT TALOUDELLISET SEURAAMUKSET JA OIKEUDENKÄYNTIKULUT

Nämä menot eivät ole tukikelpoisia.

Sääntö 4: Käytetyn käyttöomaisuuden hankkiminen

Rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen soveltamista käytetyn käyttöomaisuuden hankintamenot ovat tukikelpoisia rakennerahastojen yhteisrahoituksessa seuraavin edellytyksin:

- a) myyjä todistaa käyttöomaisuuden alkuperän ja vahvistaa, ettei sen hankintaan ole saatu kansallista tai yhteisön tukea missään vaiheessa seitsemän edellisen vuoden aikana,
- b) käytetyn käyttöomaisuuden hinta ei ylitä sen markkina-arvoa ja se on pienempi kuin vastaavan uuden käyttöomaisuuden hinta, ja
- c) käyttöomaisuuden tekniset ominaisuudet täyttävät tekniset vaatimukset toimen toteuttamiseksi ja käyttöomaisuus vastaa asianmukaisia normeja ja standardeja.

Sääntö 5: Maan hankinta

1. PÄÄSÄÄNTÖ

- 1.1 Rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen soveltamista rakentamattoman maan hankintamenot ovat tukikelpoisia rakennerahastojen yhteisrahoituksessa seuraavin edellytyksin:

- a) maan hankinnalla on välitön yhteys rahoitetun toimen tavoitteisiin,
- b) maan hankintamenojen osuus toimen tukikelpoisista kokonaismenoista ei ylitä 10:tä prosenttia lukuun ottamatta 2 kohdassa tarkoitettua tapausta, ellei komissio vahvista tuelle suurempaa osuutta,
- c) riippumaton pätevä arvioija tai asianmukaisesti valtuutettu viranomainen todistaa, että maan hankintahinta ei ylitä sen markkina-arvoa.

- 1.2 Perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisen tukijärjestelmän osalta maan hankintamenojen tukikelpoisuus on arvioitava tukijärjestelmän ehtojen mukaisesti.

2. LUONNONSUOJELUTOIMET

Luonnonsuojelutoimien osalta maan hankintamenot ovat tukikelpoisia, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- hankinnalla on hallintoviranomaisen hyväksyntä,
- maa otetaan suunniteltuun käyttöön päätöksessä määritetyksi ajaksi,
- maata ei oteta maatalouskäyttöön, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka hallintoviranomainen on hyväksynyt,
- ostajana on julkisyhteisö tai hankinta on tehty julkisyhteisön puolesta.

Sääntö 6: Kiinteistön hankinta**1. PÄÄSÄÄNTÖ**

Kiinteistön eli valmiiden rakennusten ja tonttien hankintamenot ovat rakennerahastojen yhteisrahoituksessa tukikelpoisia, jos hankinnalla on välitön yhteys kyseisen toimen tavoitteisiin 2 kohdassa vahvistettujen ehtojen täytyessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen noudattamista.

2. TUKIKELPOISUUSEHDOT

- 2.1 Riippumattoman pätevän arvioijan tai asianmukaisesti valtuutetun viranomaisen on todistettava, että hankintahinta ei ylitä markkina-arvoa. Todistuksessa on joko todettava rakennus kansallisten määräysten mukaiseksi tai yksilöitävä epäkohdat, jotka lopullisen edunsaajan on korjattava toimen aikana.
- 2.2 Rakennusta varten ei ole 10 kymmenen vuoden aikana saatu kansallista tai yhteisön tukea, joka tuen päällekkäisyyteen siinä tapauksessa, että hankinta on rakennerahastojen yhteisrahoittama.
- 2.3 Kiinteistöä on käytettävä hallintoviranomaisen päättämään tarkoitukseen ja hallintoviranomaisen päättämän ajan.
- 2.4 Rakennusta saa käyttää ainoastaan toimen tavoitteiden mukaisiin tarkoituksiin. Sitä saa käyttää julkishallinnon toimitiloina vain, kun tällainen käyttö on asianomaisen rakennerahaston tukikelpoisuuden edellytysten mukaista.

Sääntö 7: Arvonlisävero ja muut verot ja maksut

1. Arvonlisävero on tukikelpoinen meno vain, jos lopullinen edunsaaja tai tuen loppukäyttäjä on maksanut sen perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisen tukijärjestelmän tai jäsenvaltion nimeämän elimen myöntämän tuen yhteydessä. Vähennyskelpoinen arvonlisävero ei saa missään muodossa olla tukikelpoinen meno edes silloin, kun lopullinen edunsaaja tai tuen loppukäyttäjä ei sitä tosiasiallisesti vähennä. Lopullisen edunsaajan tai tuen loppukäyttäjän asemaa julkishallinnossa tai yksityisellä sektorilla ei oteta huomioon arvioitaessa tämän säännön mukaista arvonlisäveron tukikelpoisuutta.
2. Arvonlisävero, jota lopullinen edunsaaja tai tuen loppukäyttäjä ei pysty vähentämään kansallisten erityissääntöjen mukaisesti, on tukikelpoinen meno vain, jos mainitut säännöt ovat täysin neuvoston kuudennen arvonlisäverodirektiivin 77/388/ETY⁽¹⁾ mukaisia.
3. Jos lopullinen edunsaaja tai tuen loppukäyttäjä on direktiivin 77/388/ETY XIV osastossa säädetyin vakiokantajärjestelmän alainen, maksettu arvonlisävero katsotaan 1 kohdan mukaisesti vähennyskelpoiseksi.
4. Yhteisön yhteisrahoitus ei saa ylittää tukikelpoisia kokonaismenoja lukuun ottamatta arvonlisäveroa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yleisasetuksen 29 artiklan 6 kohdan säännösten soveltamista.
5. Muut verot ja maksut (erityisesti välittömät verot ja palkkojen sosiaaliturvamaksut), jotka johtuvat rakennerahastojen yhteisrahoituksesta eivät ole tukikelpoisia menoja, paitsi jos lopullinen edunsaaja tai tuen loppukäyttäjä on ne todella ja lopullisesti maksanut.

Sääntö 8: Riskipääoma- ja lainarahastot**1. PÄÄSÄÄNTÖ**

Rakennerahastot voivat osallistua riskipääoma- ja/tai lainarahastojen tai riskipääomaosakkuusrahastojen, jäljempänä 'rahastot', pääoman yhteisrahoittamiseen 2 kohdassa vahvistetuin edellytyksin. 'Riskipääoma- ja lainarahastoilla' tarkoitetaan tässä säännössä investointijärjestelyjä oman pääoman tai muussa muodossa olevan riskipääoman, mukaan lukien lainat, saamiseksi komission suosituksessa 96/280/EY⁽²⁾ määriteltyjen pienten ja keski suurten yritysten käyttöön. 'Riskipääomaosakkuusrahastoilla' tarkoitetaan rahastoja, jotka sijoittavat useaan eri riskipääoma- tai lainarahastokohteeseen. Rakennerahastojen osallistumiseen voi liittyä yhteisiä investointeja tai takuita muista yhteisön rahoitusvälineistä.

⁽¹⁾ EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4.

2. EDELLYTYKSET

- 2.1 Rahaston yhteisrahoittajien on esitettävä harkittu toimintasuunnitelma, josta ilmenevät mm. kohdemarkkinat, arviointiperusteet, rahoitusehdot, rahaston toimintabudjetti, omistajat ja yhteisrahoittajat, johdon osaaminen, pätevyys ja riippumattomuus, rahaston säännöt, rakennerahastojen rahoitusosuuden käyttötarkoitus perusteluineen, tapaukset, joissa sijoituksesta luopuminen tulee kyseeseen, ja rahaston lakkauttamista koskevat säännöt mukaan lukien rakennerahastojen rahoitusosuudeksi katsottavien varojen uudelleenkäyttö. Hallintoviranomaisen on arvioitava toimintasuunnitelma huolellisesti ja seurattava sen toteuttamista tai vastattava muiden suoritettavaksi uskomaan arvioinnista ja sen toteuttamisen seurannasta.
- 2.2 Rahaston on oltava itsenäinen oikeudellinen yksikkö, jota koskevat osakkaiden keskinäiset sopimukset, tai erillinen rahoitusyksikkö olemassa olevassa rahoituslaitoksessa. Jälkimmäisessä tapauksessa rahastolla on oltava oma toteuttamissopimuksensa, jossa määrätään erityisesti sen erillisestä kirjanpidosta, jotta rahastoon sijoitetut uudet varat (mukaan lukien rakennerahastojen rahoitusosuus) voidaan pitää erillään laitoksen alkuperäisistä varoista. Kaikkien rahaston osakkaiden on maksettava rahoitusosuutensa käteisellä.
- 2.3 Komissio ei voi olla osallisena tai osakkaana rahastossa.
- 2.4 Rakennerahastojen rahoitusosuutta koskevat yleisasetuksen 29 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädetyt rajoitukset.
- 2.5 Rahastot voivat sijoittaa pk-yrityksiin vain niiden perustamis-, käynnistämisen- (mukaan lukien siemenpääoma) tai laajentamisympäristöissä ja ainoastaan rahaston johdon taloudellisesti kannattaviksi arvioimiin toimiin. Arviossa on otettava huomioon kaikki kyseisten yritysten tulolähteet. Rahastot eivät saa sijoittaa vaikeuksissa oleviin yrityksiin, sellaisina kuin ne määritellään yhteisön suuntaviivoissa valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi ⁽¹⁾.
- 2.6 Riskipääoma- ja lainamarkkinoiden kilpailun vääristyminen on estettävä mahdollisimman tarkkaan. Erityisesti pääomasijoitusten ja lainojen tuotot (lukuun ottamatta hallintokulujen osuutta) voidaan osoittaa ensisijaisesti yksityisen sektorin osakkaille näiden keskinäisessä sopimuksessa sovittuun korvaukseen saakka ja sen jälkeen jakaa omistussuosuuksien mukaisessa suhteessa kaikkien osakkaiden ja rakennerahastojen kesken. Rakennerahastojen rahoitusosuudelle määritellyt tuotot on käytettävä uudelleen saman tukikelpoisen alueen pk-yritysten kehittämistoimintaan.
- 2.7 Hallintokulut eivät saa ylittää tuen keston aikana viittä prosenttia keskimääräisestä vuosittain maksetusta pääomasta, ellei tarjouskilpailun jälkeen korkeampi osuus osoittaudu tarpeelliseksi.
- 2.8 Toimen päättyessä rahaston (lopullisen edunsaajan) tukikelpoiseksi menoksi katsotaan rahastosta pk-yrityksiin sijoitettu tai niille lainattu pääoma mukaan lukien hallintokulut.
- 2.9 Rakennerahastojen ja muiden julkisen vallan lähteiden tukemiin rahastoihin samoin kuin sijoituksiin, joita nämä rahastot ovat tehneet yksittäisiin pk-yrityksiin, sovelletaan valtiontukea koskevia sääntöjä.

3. SUOSITUKSET

- 3.1 Komissio suosittelee, että 3.2 — 3.6 kohdassa esitettyjä valiokäytäntöjä noudatettaisiin rakennerahastojen rahoitusosuuksien osalta. Komissio katsoo näiden suositusten noudattamisen myönteiseksi seikaksi arvioidessaan rahastojen yhteensoveltuvuutta valtiontukisääntöjen kanssa. Suositukset eivät ole sitovia menojen tukikelpoisuuden kannalta.
- 3.2 Yksityisen sektorin rahoitusosuuden on oltava huomattava, yli 30 prosenttia.
- 3.3 Rahastojen on oltava kyllin suuria ja niiden on katettava riittävän laaja kohderyhmä, jotta toimet ovat taloudellisesti kannattavia; sijoitusten aikataulun on oltava yhteensopiva rakennerahastojen osallistumisen kanssa ja sijoitusten on kohdistuttava sektoreille, joiden markkinoilla on vajetta.
- 3.4 Osakkaat ja rakennerahastot maksavat pääoman samaan tahtiin ja suhteessa merkittyihin osakkuuksiin.
- 3.5 Rahastojen johtoon on valittava riippumattomia ammattilaisia, joilla on riittävä kokemus riskipääoman hallinnoinnista ja uskottavuus liike-elämästä. Johtoryhmät on valittava kilpailun perusteella sovittua palkkiotasoa noudattaen.
- 3.6 Rahastot eivät yleensä saa hankkia enemmistöosakkuuksia yrityksistä, ja niiden tavoitteena on oltava sijoitusten realisointi ennen rahaston toiminnan lakkauttamista.

⁽¹⁾ EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2.

Sääntö 9: Takuurahastot**1. PÄÄSÄÄNTÖ**

Rakennerahastot voivat osallistua takuurahastojen pääoman yhteisrahoitukseen 2 kohdassa vahvistetuin edellytyksin. 'Takuurahastoilla' tarkoitetaan rahoitusvälineitä, joista myönnetään takuita säännössä 8 tarkoitettuihin riskipääoma- ja lainarahastoille sekä muille pk-yritysten riskipääomajärjestelyille (mukaan lukien lainat) suosituksessa 96/280/EY määriteltyihin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin tehdyistä sijoituksista aiheutuvien tappioiden varalta. Rahastot voivat olla julkisen vallan tukemia keskinäisiä rahastoja, joiden osuuksia pk-yritykset merkitsevät, liiketoimintaperiaatteella toimivia rahastoja, joilla on osakkaita yksityiseltä sektorilta, tai yksinomaan julkisen vallan rahoittamia rahastoja. Rakennerahastojen osallistumiseen rahastoihin voi liittyä muista yhteisön rahoitusvälineistä saatuja osatukuita.

2. EDELLYTYKSET

- 2.1 Rahaston yhteisrahoittajien on esitettävä harkittu toimintasuunnitelma, joka vastaa soveltuvin osin riskipääomarahastolta vaadittavaa suunnitelmaa (sääntö 8), sekä tavoiteltu takaussalkku. Hallintoviranomaisen on arvioitava tarkkaan toimintasuunnitelma ja valvottava sen toteuttamista tai vastattava muiden suoritettavaksi uskomastaan arvioinnista ja sen toteuttamisen seurannasta.
- 2.2 Rahaston on oltava itsenäinen oikeudellinen yksikkö, jota koskevat osakkaiden keskinäiset sopimukset, tai erillinen rahoitusyksikkö olemassa olevassa rahoituslaitoksessa. Jälkimmäisessä tapauksessa rahastolla on oltava oma toteuttamissopimuksensa, jossa määrätään erityisesti sen erillisestä kirjanpidosta, jotta rahastoon sijoitetut uudet varat (mukaan lukien rakennerahastojen rahoitusosuus) voidaan pitää erillään laitoksen alkuperäisistä varoista.
- 2.3 Komissio ei voi olla osallisena tai osakkaana rahastossa.
- 2.4 Rahastot voivat sijoittaa ainoastaan taloudellisesti kannattaviksi arvioituihin toimiin. Rahastot eivät saa antaa takuita vaikeuksissa oleville yrityksille, sellaisina kuin ne määritellään yhteisön suuntaviivoissa valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi.
- 2.5 Takuiden vapautumisen jälkeen jäljelle jääneet rakennerahastojen rahoitusosuudet on käytettävä uudelleen saman tukikelpoisen alueen pk-yritysten kehittämistoimintaan.
- 2.6 Hallintokulut eivät saa ylittää tuen keston aikana kahta prosenttia keskimääräisestä vuosittain maksetusta pääomasta, ellei tarjouskilpailun jälkeen päädytä korkeampaan osuuteen.
- 2.7 Toimen päättyessä rahaston (lopullisen edunsaajan) tukikelpoisiksi menoiksi katsotaan se rahaston maksetun pääoman osa, joka riippumattoman tilintarkastuksen mukaan tarvitaan rahaston antamien takuiden kattamiseen, mukaan lukien hallintokulut.
- 2.8 Rakennerahastojen takuurahastoille myöntämään rahoitukseen ja muuhun julkiseen rahoitukseen takuurahastoille samoin kuin takuurahastojen pk-rahastoille myöntämiin takuihin, sovelletaan valtiontukea koskevia sääntöjä.

Sääntö 10: Leasing**1. PÄÄSÄÄNTÖ**

Leasingtoiminnasta aiheutuneet menot ovat rakennerahastojen yhteisrahoituksen kannalta tukikelpoisia 2, 3 ja 4 kohdassa vahvistetuin edellytyksin.

2. TUKI VUOKRANANTAJALLE

- 2.1 Vuokranantaja on sellaisen yhteisön yhteisrahoituksen välitön saaja, jota käytetään vuokralleottajan tekemän leasing sopimuksen maksuerien pienentämiseen.
- 2.2 Yhteisön tukemiin leasing sopimuksiin on sisällyttävä osto-oikeus tai sopimuksen vähimmäiskeston on oltava sopimuksen kohteen elinkaaren pituinen.
- 2.3 Jos leasing sopimus päättyy ennen aikaisesta ja ilman toimivaltaisten viranomaisten ennakkohyväksyntää, vuokranantajan on palautettava kyseisen jäsenvaltion viranomaisille (kyseisen rakennerahaston osalta) se osa yhteisön tuesta, joka vastaa sopimuskauden jäljellä olevaa osaa.

- 2.4 Vuokranantajan ostama käyttöomaisuus, josta on tositteena maksettu lasku tai todistusarvoltaan vastaava kirjanpitoasiakirja, muodostaa tukikelpoisen menon. Yhteisön yhteisrahoituksen tukikelpoinen määrä ei saa ylittää vuokratun käyttöomaisuuden markkina-arvoa.
- 2.5 Muut kuin 2.4 kohdassa tarkoitetut leasing sopimukseen liittyvät menot (kuten verot, vuokranantajan kate, korkojen jälleenrahoituskulut, yleiskulut ja vakuutusmaksut) eivät ole tukikelpoisia.
- 2.6 Vuokranantajalle maksettu yhteisön tuki on käytettävä kokonaisuudessaan vuokralleottajan hyväksi niin, että kaikkia vuokria alennetaan sopimusaikana yhtenäisesti.
- 2.7 Vuokranantajan on osoitettava, että yhteisön tuki koituu kokonaisuudessaan vuokralleottajan hyväksi, esittämällä laskelma vuokrista tai antamalla vastaava vakuutus.
- 2.8 Kulut, joita tarkoitetaan 2.5 kohdassa, leasing sopimuksesta koituva verotushyöty ja muut sopimusehdot ovat samat, joita sovellettaisiin yhteisön taloudellisen toimen tuen puuttuessa.

3. TUKI VUOKRAAJALLE

- 3.1 Vuokralleottaja on yhteisön yhteisrahoituksen välitön saaja.
- 3.2 Vuokralleottajan vuokranantajalle maksamat vuokrat, joista on tositteena maksetut laskut tai todistusarvoltaan vastaava kirjanpitoasiakirja, ovat yhteisrahoituksessa tukikelpoinen meno.
- 3.3 Jos leasing sopimukseen sisältyy osto-optio tai sopimuksen vähimmäiskesto on sopimuksen kohteen elinkaaren pituinen, tukikelpoinen määrä ei voi ylittää vuokratun käyttöomaisuuden markkina-arvoa. Muut leasing sopimukseen liittyvät menot (verot, vuokranantajan kate, korkojen jälleenrahoituskulut, yleiskulut, vakuutusmaksut jne.) eivät ole tukikelpoisia.
- 3.4 Yhteisön tuki 3.3 kohdassa tarkoitetuille leasing sopimuksille maksetaan vuokralleottajalle yhdessä tai useammassa erässä maksettujen leasingvuokrien mukaan. Jos sopimuksen kesto ylittää yhteisön tuen maksulle asetetun takarajan, vain takarajaan mennessä erääntyneet vuokralleottajan maksamat vuokrat ovat tukikelpoisia.
- 3.5 Jos leasing sopimukseen ei sisälly osto-optiota tai sopimuksen vähimmäiskesto on sopimuksen kohteen elinkaarta lyhyempi, vuokrien tukikelpoisuus määräytyy suhteessa tukikelpoisen toimen kesto aikaan. Vuokralleottajan on kuitenkin osoitettava leasing sopimus edullisimmaksi tavaksi saada käyttöönsä kyseinen käyttöomaisuus. Jos osoitetaan, että vaihtoehtoisella menetelmällä (esimerkiksi perinteisellä vuokrasopimuksella) kustannukset olisivat jääneet pienemmiksi, lisäkustannukset vähennetään tukikelpoisista menoista.
- 3.6 Jäsenvaltiot voivat soveltaa tiukempia kansallisia sääntöjä 3.1—3.5 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten menojen määrittämiseksi.

4. MYYNTI JA TAKAISINVUOKRAUS

Vuokralleottajan myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn yhteydessä maksamat vuokrat voivat olla tukikelpoisia 3 kohdassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Omaisuuden hankintakustannukset eivät ole kelpoisia yhteisön yhteisrahoitukseen.

Sääntö 11: Rakennerahastojen hallinto- ja toteuttamiskulut

1. PÄÄSÄÄNTÖ

Rakennerahastojen hallinnosta, toteuttamisesta, seurannasta ja valvonnasta jäsenvaltioille aiheutuviin kuluihin voidaan myöntää yhteisrahoitusta ainoastaan 2 kohdassa vahvistetuin edellytyksin ja 2.1 kohdassa mainittujen menolajien osalta.

2. YHTEISRAHOITUKSEEN KELPOISET HALLINTO-, TOTEUTTAMIS-, SEURANTA- JA VALVONTAMENOLAJIT

2.1 Yhteisrahoitukseen kelpoisia ovat 2.2—2.7 kohdassa vahvistetuin edellytyksin seuraavat menolajit:

- tuen ja toimien valmisteluun, valintaan, arviointiin ja seurantaan liittyvät menot (eivät kuitenkaan hallinnossa, seurannassa ja arvioinnissa käytettävien atk-järjestelmien hankkimisesta ja asentamisesta aiheutuvat menot),
- tuen toteuttamiseen liittyvien seurantakomiteoiden tai alakomiteoiden kokousmenot. Menolajiin voidaan sisällyttää myös näiden komiteoiden käyttämien asiantuntijoiden ja muiden komitean työhön osallistuvien henkilöiden kulut, mukaan lukien kolmansista maista tulevien osallistujien kulut silloin, kun komitean puheenjohtaja pitää tällaisten osallistujien mukanaoloa keskeisenä tuen tehokkaan toteuttamisen kannalta,
- tilintarkastukseen ja paikalla tehtäviin tarkastuksiin liittyvät menot.

2.2 Palkkamenot, mukaan lukien sosiaaliturvamaksut, ovat tukikelpoisia ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- a) kun virkamies tai muu toimihenkilö on määrätty suorittamaan 2.1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä toimivaltaisen viranomaisen asianmukaisesti todennetulla päätöksellä,
- b) kun muu henkilöstö on suorittanut 2.1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä.

Tilapäisen tehtävien suorittamisen on päätyttävä viimeistään tukipäätöksessä määrättyä tukikelpoisuuden päättämispäivänä.

2.3 Rakennerahastojen rahoitusosuus 2.1 kohdassa tarkoitetuista menoista rajoitetaan enimmäismäärään, joka vahvistetaan komission hyväksymässä tukitoimessa ja joka ei saa ylittää 2.4 ja 2.5 kohdassa säädettyjä rajoja.

2.4 Muulle tuelle kuin yhteisöaloitteille, Peace II -erityisohjelmalle ja innovatiivisille toimille enimmäismäärä on:

- 2,5 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka on enintään 100 miljoonaa euroa,
- 2,0 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka on yli 100 miljoonaa ja enintään 500 miljoonaa euroa,
- 1,0 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka on yli 500 miljoonaa ja enintään miljardi euroa,
- 0,5 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka ylittää miljardi euroa.

2.5 Yhteisöaloitteiden, innovatiivisten toimien ja Peace II -erityisohjelman osalta enimmäismäärä on viisi prosenttia rakennerahastojen kokonaisrahoitusosuudesta. Kun tukea myöntää useampi kuin yksi jäsenvaltio, enimmäismäärää voidaan komission päätöksellä korottaa korkeampien hallinto- ja toteuttamiskulujen kattamiseksi.

2.6 Rakennerahastojen kokonaisrahoitusosuus on 2.4 ja 2.5 kohdassa tarkoitettujen enimmäismäärien laskemista varten sama kuin komission kutakin tukea varten vahvistama enimmäismäärä.

2.7 Tämän säännön 2.1—2.6 kohdan soveltamisesta sovitaan komission ja jäsenvaltioiden kesken ja sopimus liitetään tukitoimen ehtoihin. Rahoitusosuus vahvistetaan yleisasetuksen 29 artiklan 7 kohdan mukaisesti. Edellä 2.1 kohdassa tarkoitetuista kuluista tehdään seuranta varten tekniseen apuun liittyvä erillinen toimenpide tai toimenpiteen osa.

3. MUUT TEKNISENÄ APUNA RAHOITETTAVAT MENOT

Toimiin, joita voidaan yhteisrahoittaa teknisenä apuna ja joita ei mainita 2 kohdassa (kuten selvitykset, seminaarit, tiedotustoimet, arviointi, hallinnossa, seurannassa ja arvioinnissa käytettävien atk-järjestelmien hankkiminen ja asentaminen), ei sovelleta 2.4—2.6 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä. Näihin toimiin liittyvät virkamiesten tai muiden toimihenkilöiden palkat eivät ole tukikelpoisia.

4. TOIMIEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT VIRANOMAISTEN MENOT

Yhteisrahoituksessa tukikelpoisia ovat seuraavat teknisen avun ulkopuoliset menot ovat tukikelpoisia liittyessään toimen toteuttamiseen edellyttäen, että toimen toteuttaminen ei kuulu viranomaisen lakisääteisiin tehtäviin tai tavanomaisiin hallinto-, seuranta- ja valvontatehtäviin:

- a) julkishallinnon suorittamista ammatillisista palveluista aiheutuneet toimen toteuttamiseen liittyvät menot. Menot on joko laskutettava (julkiselta tai yksityiseltä) lopulliselta edunsaajalta tai varmennettava vastaavalla tavalla todistusvoimaisilla asiakirjoilla, joista ilmenevät julkishallinnon kyseisestä toimesta maksamat todelliset kulut,

- b) lopullisena edunsaajana olevalle julkisviranomaiselle toimen toteuttamisesta, mukaan lukien palvelujen tarjoaminen, aiheutuneet menot silloin, kun viranomainen toteuttaa toimen itsenäisesti käyttämättä ulkopuolisia asiantuntijoita tai yrityksiä. Kyseisten menojen on oltava tosiasiallisia ja kiinteästi yhteisrahoitettuun toimeen liittyviä menoja, ja ne on osoitettava asiakirjoin, joista ilmenevät julkishallinnon kyseisestä toimesta maksamat todelliset kustannukset.

Sääntö 12. Menojen tukikelpoisuus toimen toteuttamispaikan mukaan

1. PÄÄSÄÄNTÖ

Rakennerahastoista yhteisrahoitettavat toimet on pääsääntöisesti toteutettava tukikelpoisella alueella.

2. POIKKEUS

- 2.1 Jos tukikelpoiselle alueelle koituu hyötyä sen ulkopuolella toteutettavasta toimesta, hallintoviranomainen voi hyväksyä tällaisen toimen yhteisrahoituksessa tukikelpoiseksi edellyttäen, että kaikki 2.2—2.4 kohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät. Muussa tapauksessa toimi voidaan hyväksyä tukikelpoiseksi 3 kohdan mukaisella menettelyllä. Jos toimia rahoitetaan kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä (KOR), on noudatettava 3 kohdan mukaista menettelyä.
- 2.2 Toimi on toteutettava NUTS III -alueella, joka on samassa jäsenvaltiossa kuin alue, jota rakennerahastotuki koskee, ja rajoittuu siihen.
- 2.3 Toimeen liittyvien tukikelpoisten menojen enimmäismäärä määritetään suhteessa hyötyyn, jota tuettavan alueen odotetaan toimesta saavan. Enimmäismäärän on perustuttava hallintoviranomaisesta riippumattoman elimen laatiman arvioon. Hyödyt arvioidaan ottamalla huomioon tuen erityistavoitteet ja sen arvioitu vaikutus. Toimen yhteisrahoittamista ei voida hyväksyä, jos hyötyvaikutus on alle 50 prosenttia.
- 2.4 Kunkin tukitoimenpiteen osalta enintään 10 prosenttia sen tukikelpoista kokonaismenoista voidaan käyttää 2.1 kohdan mukaisesti tukikelpoiksi hyväksytyihin toimiin. Kaikkien 2.1 kohdan mukaisesti hyväksytyjen toimien yhteenlasketut tukikelpoiset menot eivät saa kuitenkaan olla yli viisi prosenttia tuen tukikelpoista kokonaismenoista.
- 2.5 Hallintoviranomaisen 2.1 kohdan mukaisesti hyväksymät toimet on ilmoitettava tukitoimen toteuttamista koskevissa vuosittaisissa täytäntöönpanokertomuksissa ja loppukertomuksessa.

3. MUUT TAPAUKSET

Jos toimi toteutetaan tukikelpoisen alueen ulkopuolella, mutta se ei täytä 2 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä, ja jos toimea rahoitetaan KOR:stä, jäsenvaltion on pyydettävä toimen yhteisrahoitukselle komission ennakko hyväksyntä. Pyyntöä käsitellessään komissio ottaa huomioon toteuttamispaikan ja tukikelpoisen alueen läheisyyden, toimesta alueelle odotettavissa olevan hyödyn ja toimen rahoituksen osuuden tukitoimenpiteen menojen ja rakennerahastotuen kokonaismäärästä. Jos tuki koskee syrjäisimpiä alueita, sovelletaan tämän kohdan menettelyä.”
